

Ny tværanalyse

fra Havarikommissionen: For høj hastighed og uopmærksomhed blandt de hyppigste ulykkesårsager

For høj hastighed var især en ulykkesårsag for mænd og især unge mænd, men når det gælder uopmærksomhed, så var mænd og kvinder lige gode om det. Det viser en ny tværanalyse af 270 ulykker fra Havarikommissionen for Vejtrafikulykker.

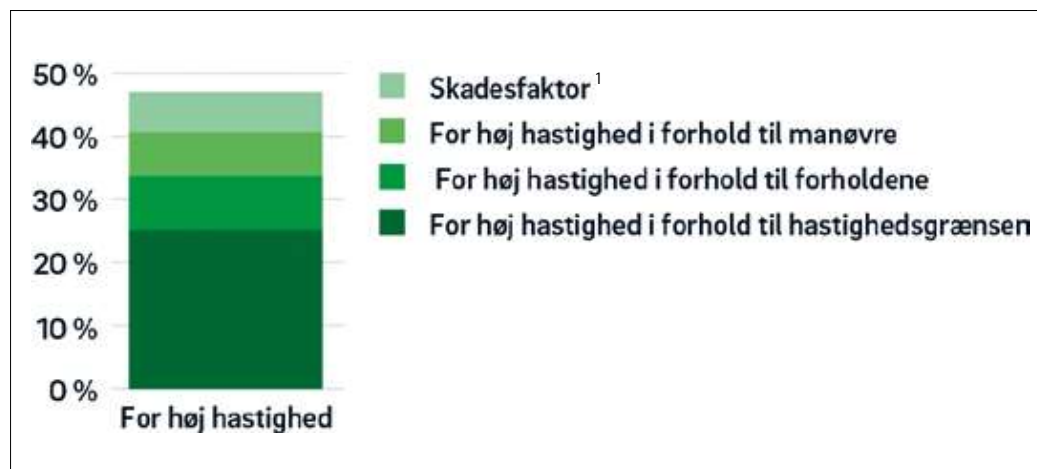
AF RIKKE RYSGAARD
Formand
Havarikommissionen for
Vejtrafikulykker
rikrr@vd.dk

Tværanalysen uddyber og nuancerer ulykkesårsagerne

Havarikommissionen for Vejtrafikulykker gennemfører undersøgelser af alvorlige trafikulykker med fokus på forskellige temaer - fx motorcykelulykker eller landevejsulykker. Der er tale om kvalitative analyser med omfattende undersøgelser og dybdeanalyse af cirka 25-30 alvorlige ulykker pr. tema. Fx interviewes alle de implicerede parter af en psykolog,

køretøjer og spor efter ulykken undersøges af en bilinspektør, vejforhold undersøges af en vejingeniør, personskader analyseres af en læge, og en politimand bidrager med blandt andet færdselsmæssige vurderinger og lovgrundlag. Kommissionens temaundersøgelser er således kvalitative og har ikke som formål at tilvejebringe statistisk materiale om ulykker i Danmark.

Resultaterne af denne tværanalyse, "Hvorfor sker

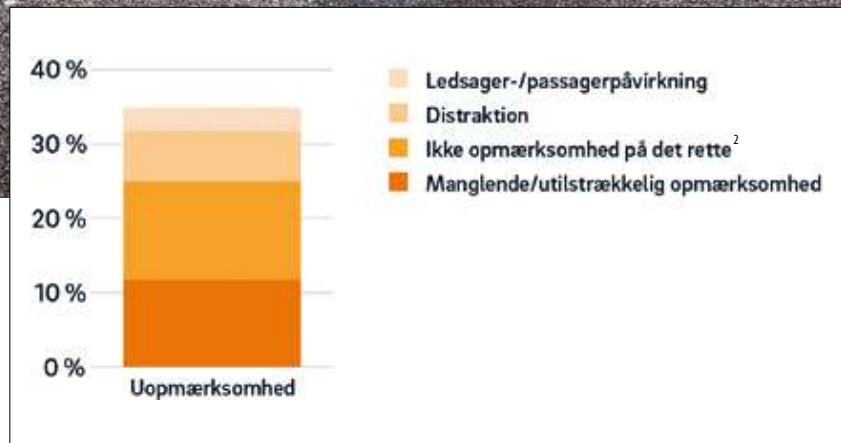

trafikulykkerne?”, bygger på 270 dybde-analyserede ulykker fra de sidste 10 temaundersøgelser. Undersøgelsen uddyber og nuancerer årsagerne til ulykkerne ved at relatere dem til fx køn og alder på trafikanterne, eller hvor ulykken fandt sted (by, land, kryds, strækning).

For høj hastighed i næsten hver anden ulykke - uopmærksomhed i over hver tredje

At køre for stærkt og være uopmærksom under kørslen var nogle af de hyppigste forhold, der medvirkede til alvorlige ulykker. Det er et klart resultat af den nye tvær-analyse: I op mod halvdelen af de undersøgte ulykker medvirkede for høj hastighed til, at ulykkerne skete, eller at personskaderne blev alvorligere. For uopmærksomhed var det tilfældet i over hver tredje af de undersøgte ulykker. Ofte medvirkede flere forhold til, at en ulykke skete - der var sjældent kun en enkelt årsag, men når man ser samlet på alle de forhold, der medvirkede til de 270 ulykker,

så var for høj hastighed og uopmærksomhed blandt de hyppigste.

Hastighedsoverskridelser var fire gange så ofte ulykkesårsag for mænd som for kvinder

Overskridelser af hastighedsgrænsen var for 16 % af mændene i undersøgelsen medvirkende til, at ulykken skete. For kvinderne var det kun tilfældet for 4 %. Hvis man ser på det at køre for hurtigt i forhold til forholdene (i forhold til fx vejforhold, lys, trafik, vejforløb med videre), så var der ikke så stor forskel mellem kønnene. For 5 % af mændene i undersøgelsen skyldtes ulykken, at de kørte for stærkt i forhold til forholdene, mens det gjaldt for 3 % af kvinderne.

Overskridelser af hastighedsgrænsen aftog med alderen som medvirkende årsag til ulykken

Med alderen blev det mindre og mindre hyppigt, at det var hastighedsoverskridelser, der medvirkede til ulykken: For 30 % af undersøgelsens unge mellem 18 og 24 år var deres hastighedsoverskridelse medvirkende til, at ulykken skete. For trafikanter over 35 år gjaldt det kun for cirka 10 % eller derunder.

For høj hastighed var et betydeligt problem både i by og på land

I op mod en tredjedel af ulykkerne i byzone var for høj hastighed medvirkende til, at ulykkerne skete, eller at personskaderne blev alvorligere. Det var således et »

betydeligt problem i lighed med landzone, hvor det medvirkede til cirka halvdele af ulykkerne og skaderne.

Uopmærksomhed var et lige så stort problem for kvinder som for mænd

Uopmærksomhed var i næsten samme omfang medvirkende til ulykker for mænd og kvinder i undersøgelsen. Uopmærksomhed optrådte på mange forskellige måder. Der var situationer, hvor trafikanterne var distraheret af noget, der ikke havde med kørslen at gøre - enten inde i eller uden for bilen - eller hvor trafikanten faldt i staver og ikke holdt øje med trafikken forude (fx ved kørsel på en ensformig strækning i lang tid). Der var også situationer, hvor trafikanten var for optaget af noget i trafikken, så andre vigtigere forhold blev overset. Fx en svingende bilist, der fokuserede på andre biler og derfor overså en fodgænger. Denne sidste form for uopmærksomhed var lidt hyppigere medvirkende til ulykken for mænds vedkommende end for kvinders.

At køre for stærkt og være uopmærksom under kørslen var nogle af de hyppigste forhold, der medvirkede til alvorlige ulykker.

Figurforklaringer

1. "Skadesfaktor" refererer til de tilfælde, hvor høj hastighed ikke medvirkede til, at ulykken skete, men til at personskaderne blev alvorligere.
2. "Ikke opmærksomhed på det rette" refererer til de tilfælde, hvor føreren har opmærksomhed på den trafikale situation, men retter fokus mod det forkerte.

Distraction sås oftest som medvirkende årsag i ulykker med trafikanter under 25 år

Distraction var oftest medvirkende til ulykker med de yngre (trafikanter under 25 år) i undersøgelsen, og påvirkning fra passagerer og ledsagere sås næsten udelukkende hos børn og unge under 20 år. Hos de øvrige aldersgrupper var uopmærksomhed en ulykkesårsag i nogenlunde samme omfang.

Flere resultater fra undersøgelsen kan ses på havarikommission.dk

